

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia grudnia 2009 r.

**Pani
Jolanta CHEŁMIŃSKA
Wojewoda Łódzki**

**LLO-410-35-01/2009
P/09/061**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim, zwanym dalej „Urzędem”, kontrolę funkcjonowania na terenie województwa łódzkiego numeru alarmowego 112.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 8 grudnia 2009 r. - Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Wojewody Łódzkiego w zakresie wprowadzania w województwie łódzkim jednolitego europejskiego numeru alarmowego 112, używanego w sieci telefonów stacjonarnych i komórkowych, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Zadania nałożone na Wojewodę przepisami ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym², a od dnia 10 lutego 2009 r. określone ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej³, dotyczące planowania, organizowania i koordynowania systemu ratownictwa medycznego do końca 2007 r. realizował Wydział Polityki Społecznej, a od 2008 r. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.

³ tj. Dz. U z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 ze zm.

W imieniu Wojewody Łódzkiego wykonywanie tych zadań powierzone zostało Pełnomocnikowi do spraw ratownictwa medycznego, a w komórkach merytorycznych – na podstawie zakresów obowiązków - pracownikom Urzędu.

2. Wojewoda Łódzki uczestniczył w uzgadnianiu zapisów rejonowych planów działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w sytuacjach szczególnych zagrożeń.

Spośród 57 operatorów świadczących usługi telekomunikacyjne na obszarze województwa łódzkiego, 20 przedsiębiorców posiadało aktualne plany działań uzgodnione w latach 2007 – 2009 z Wojewodą Łódzkim, a 37 operatorów było w trakcie procedury uzgadniania.

Przy dokonywaniu uzgodnień z przedsiębiorcami sporządzającymi plany rejonowe, Wojewoda Łódzki nie konsultował przedmiotu uzgodnień ze służbami ustawowo powołanymi do niesienia pomocy. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli – mimo braku prawnego obowiązku prowadzenia takich konsultacji – poznanie stanowiska tych służb może mieć wpływ na jakość uzgodnionych zapisów.

3. Prawidłowo realizowane były zadania dotyczące planów działania systemu państwowego ratownictwa medycznego dla województwa łódzkiego.

Plany te poprzedzone były uzgodnieniami, o których mowa w art. 21 ust. 3 i 4 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Zatwierdzony przez Ministra Zdrowia w maju 2009 r. plan na lata 2009 – 2011, opracowany został zgodnie z wzorem ustalonym w § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie wojewódzkiego planu działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz kryteriów kalkulacji kosztów działalności zespołów ratownictwa medycznego⁴.

4. Wojewoda Łódzki zapewnił ciągłą obsługę telefonu alarmowego 112 w ramach stacjonarnych i mobilnych sieci telekomunikacyjnych.

Wykonywanie zadań centrów powiadamiania ratunkowego na terenie województwa, Wojewoda Łódzki powierzył jednostkom Państwowej Straży Pożarnej (PSP) i Policji. Stosowne porozumienia Wojewoda Łódzki zawarł z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi i komendantami powiatowymi (miejskimi) PSP oraz z Komendantem Wojewódzkim Policji w Łodzi – w grudniu 2006 r., a po zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw⁵ – ponownie w lutym 2009 r.

⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 142, poz. 893

⁵ Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 59

Przyjmowanie zgłoszeń z obszaru województwa łódzkiego na numer alarmowy 112 z telefonów stacjonarnych powierzono jednostkom PSP, a z telefonów mobilnych jednostkom Policji oraz komendom PSP w Piotrkowie Trybunalskim i Bełchatowie. W katalogu powierzonych zadań wymieniono również przekierowywanie tych zgłoszeń do właściwej służby, ustawowo powołanej do niesienia pomocy.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że zadanie przekierowywania zgłoszeń powierzono także powiatowym komendom Policji, chociaż niektóre z nich w styczniu 2009 r. zgłosiły brak technicznych możliwości realizacji tego zadania.

W zawartych w lutym 2009 r. porozumieniach z komendami PSP w Piotrkowie Trybunalskim i Bełchatowie – odmiennie niż w porozumieniach z 2006 r. – nie przewidziano obsługi przez te jednostki zgłoszeń z sieci telefonii mobilnej.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, powyższe zapisy w porozumieniach były wynikiem nie dokonania przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego – na etapie powstawania projektu porozumień – rzetelnej analizy dotychczasowego funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na terenie województwa łódzkiego. Ocenę taką uzasadnia także podjęcie w trakcie kontroli NIK działań zmierzających do uzupełnienia zapisów porozumień z komendami PSP w Piotrkowie Trybunalskim i Bełchatowie a także wystąpienie do Telekomunikacji Polskiej S.A. oraz Urzędu Komunikacji Elektronicznej z wnioskiem o wyjaśnienia w sprawie przyjmowania i obsługi zgłoszeń z numeru 112 w jednostkach Policji.

5. Wojewoda Łódzki, w okresie objętym kontrolą, uczestniczył w wypracowywaniu koncepcji funkcjonowania na obszarze województwa systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem telefonu alarmowego 112. W tym zakresie – przy udziale przedstawicieli Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz komendantów wojewódzkich Policji i Państwowej Straży Pożarnej - rozpatrywano m.in. szereg wariantów lokalizacyjnych i funkcjonalnych centrów powiadamiania ratunkowego. W rezultacie tych działań opracowano „Koncepcję funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na obszarze województwa łódzkiego” (uwzględniając zmiany dokonane ustawą o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej), która została zaakceptowana przez Wojewodę Łódzkiego w dniu 30 października 2009 r. Na obszarze województwa założono funkcjonowanie wojewódzkiego centrum powiadamiania ratunkowego oraz 8 centrów powiadamiania ratunkowego obsługujących obszar od 1 do 4 powiatów.

W ramach działań na rzecz systemu powiadamiania ratunkowego, w czerwcu 2009 r. Wojewoda Łódzki zorganizowała również naradę dyrektorów wydziałów zarządzania kryzysowego urzędów wojewódzkich, w wyniku której opracowane zostały i przekazane Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji propozycje zmian do projektu rozporządzenia w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego.

6. Najwyższa Izba Kontroli jako gospodarne ocenia działania Urzędu w zakresie finansowania systemu powiadamiania ratunkowego na terenie województwa. Środki finansowe zabezpieczone w rezerwie celowej budżetu państwa na tworzenie centrów powiadamiania ratunkowego – m.in. w związku ze zmieniającymi się w kontrolowanym okresie koncepcjami systemu, dotychczas nie były wydatkowane.

Po zatwierdzeniu w październiku 2009 r. „Koncepcji funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na obszarze województwa łódzkiego”, Wojewoda Łódzki wystąpiła do Ministra Finansów z wnioskiem o przeniesienie do części 85/10 kwoty 1,2 mln zł, przeznaczonej na wykonanie dokumentacji projektowej i technicznej dotyczącej budowy jednostek systemu.

7. Zagadnienia dotyczące realizacji zadań związanych z funkcjonowaniem numeru alarmowego 112 nie były w latach 2007-2009 przedmiotem badań prowadzonych przez służby kontroli wewnętrznej Urzędu.

Nie były również wykorzystywane uprawnienia Wojewody Łódzkiego do kontroli powierzonych zadań jednostkom PSP i Policji. W konsekwencji służby Wojewody Łódzkiego nie dysponowały wiedzą o sprawności działania systemu powiadamiania ratunkowego w zakresie połączeń na numer alarmowy 112.

Przeprowadzone w listopadzie 2009 r. przez Najwyższą Izbę Kontroli na terenie powiatu tomaszowskiego testy funkcjonowania systemu wykazały m.in., że obsługujący sieć telefonii stacjonarnej przedsiębiorca telekomunikacyjny MNI Telecom S.A. nie zastosował się do postanowień art. 77 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne⁶. Z telefonów końcowych w tej sieci nie można było uzyskać połączenia z Komendą Powiatową PSP w Tomaszowie Mazowieckim, realizującą – powierzone przez Wojewodę Łódzkiego – zadania w zakresie przyjmowania zgłoszeń na numer 112 z sieci telefonii stacjonarnej. Po umożliwieniu przez tego operatora uzyskania połączeń z numerem alarmowym 112 (w wyniku informacji przekazanej operatorowi przez NIK), w dalszym ciągu brak

⁶ Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz. 1800 ze zm.

było możliwości dokonania lokalizacji aparatu, z którego wykonano połączenie, a program lokalizacji z serwera TP S.A. – stosowany dla rozwiązania tymczasowego – informował, że operator nie wyraził zgody na udostępnianie danych.

Wykazano także, iż Telekomunikacja Polska S.A. nie dokonywała aktualizacji danych o abonentach, naruszając tym samym przepis art. 78 ust. 4 omawianej ustawy. Wykonane połączenia testowe wskazały nieprawidłowe dane teleadresowe uzyskane z serwera Telekomunikacji Polskiej S.A. dla 2 spośród 8 numerów stacjonarnych sieci tego operatora.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

- pełne wykorzystywanie przysługujących uprawnień do kontroli zadań powierzonych jednostkom PSP i Policji,
- dokonywanie analiz funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na terenie województwa łódzkiego,
- zapewnienie wdrożenia systemu ustalonego „Koncepcją funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na obszarze województwa łódzkiego”.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Wojewody o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.